

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ערר (ת"א) 3023-17

בבית הדין לעררים בתל אביב
בפני כב' הדיין דותן ברגמן

העוררים:

1. פלוני
  2. פלונית (קטינה)
  3. פלוני (קטין)
- ע"י ב"כ עו"ד תומר ורשה

נ ג ד

המשיב:

משרד הפנים - רשות האוכלוסין וההגירה
ע"י הלשכה המשפטית, עו"ד גל סער

פסק דין

1. הערר שבכותרת מופנה כנגד החלטת המשיב לסרב את כניסת העוררים לישראל.
2. כעולה מכתבי הטענות, העוררים הינם אזרחי קולומביה, אשר ביום 17.5.17 ביקשו להכנס למדינת ישראל דרך מעבר הגבול בנתב"ג. בתשאול שנערך לעורר 1 (להלן: "העורר") ע"י ממונה ביקורת הגבולות, מסר העורר כי העוררים 2-3 (קטינים ילידי שנת 2002 ו-2000 בהתאמה, להלן: "הקטינים") הינם ילדיו, וכי מטרת בואם לישראל הינה חגיגת יום הולדת לקטינה. העורר מסר כי אמם של הקטינים שוהה בקולומביה, וכי הם מבקשים לבקר כתיירים בארץ הקודש. דא עקא, לאחר חקירה שערך המשיב נתברר כי העורר כיזב בדבריו, ולמעשה רעייתו, וכן משפחתו המורחבת (אביו, אימו, אחיו, אחותו, בן אחותו ובת אחותו) שוהים בישראל כבר עת רבה, מי כמבקש מקלט, ומי ללא כל אשרה. בנסיבות אלה, ולאחר שהעורר הודה כי הוא מבקש להשתקע בישראל יחד עם בני משפחתו, סורבה כניסת העוררים לישראל.
3. ביום 18.5.17, בעודו שוהה במתקן המסורבים בנתב"ג יחד עם הקטינים, הגיש העורר בקשה לקבלת מקלט מדיני בישראל, במסגרתה טען כי בשנת 2008 נרצח אחיו בקולומביה לאחר שחשף שחיתויות, ולאחר מכן זכתה המשפחה המורחבת להגנת רשויות קולומביה. לאור רצון רשויות קולומביה לחדש את ההליכים הפליליים ולהעיד את אביו (השוהה בישראל), חושש העורר כי יאונה רע לו ולמשפחתו באם יישאר בקולומביה. הקטינים מסרו כי אינם מציגים עילת מקלט עצמאית, אלא נסמכים על בקשת העורר (כ'קטינים נלווים').

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

4. ביום 25.5.17 נדחתה בקשת המקלט שהגיש העורר ע"י מ"מ מנכ"ל רשות האוכלוסין וההגירה.
5. ביום 25.5.17, לאחר שנדחתה בקשת המקלט, הוגש הערר דכאן, במסגרתו נטען כי בכוונת העוררים להגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטה שניתנה בעניינם, כאשר בהתאם להחלטה שקיבלו עומדים לרשותם 14 יום למטרה זו. העוררים טענו כי יש להכניסם לישראל לצורך בחינת בקשתם והמשך הליכי המקלט, ויש מקום לשחררם מן 'המשמורת' בה הם מצויים, ובפרט לאור מצבה הרפואי של הקטינה, אשר לפי הנטען סבלה אותה העת מחום.
6. עם קבלת הערר, עיכבתי את הרחקת העוררים מישראל, ודחיתי את הבקשה ל'שחרור ממשמורת' (בהתחשב בכך שהבקשה חופפת לסעד העיקרי המבוקש בערר, שהינו התרת כניסת העוררים לישראל, וכאשר כנגד העוררים, אשר כניסתם לישראל סורבה, לא הונפק כל צו משמורת, כמשמעות המונח במסגרת חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952).
7. כן הוריתי לעורר 1 שככל שהוא עומד על רצונו להגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטת המשיב לדחות את בקשת המקלט שהגיש, יגיש את הבקשה עד ליום 28.5.17.
8. ביום 28.5.17 הוגש כתב התשובה, במסגרתו פירט המשיב את השתלשלות העניינים העובדתית, וטען כי החלטתו לסרב את כניסת העוררים לישראל הינה סבירה, וכך גם החלטתו לעניין בחינת בקשת המקלט של העוררים בעודם שוהים במתקן המסורבים. כן הבהיר המשיב כי הקטינה נבדקה ע"י רופא בשלוש הזדמנויות, ונמצא כי אין מניעה להמשך שהותה במתקן המסורבים ולהטסתה מישראל.
9. ביום 29.5.17 התקיים דיון במעמד הצדדים. העוררים הודיעו כי בקשתם לעיון חוזר הוגשה ביום 28.5.17, והמשיב הבהיר כי קיבל את הבקשה וכי בכוונתו להכריע בה בתוך 14 יום, וכי עד להכרעה הוא מבקש להחזיק את העוררים במתקן המסורבים בנתב"ג. העוררים, אשר הבהירו כי הערר דכאן אינו עוסק בבקשת המקלט אשר טרם הוכרעה, ביקשו להורות על שחרורם, ולמצער- שחרור הקטינים, מן 'המשמורת'. לטענת העוררים, על המשיב מוטל היה להנפיק להם צווי הרחקה ומשמורת מכוח חוק הכניסה לישראל, ומוטל היה עליו להביא את העוררים לביקורת שיפוטית בפני בית הדין לביקורת משמורת של שוהים שלא כדין בתוך 96 שעות ממועד מעצרו, ומשלא עשה כן אין כל סמכות להותירם במשמורת, ויש לשחררם. מכל מקום, לשיטת העוררים, משאין כעת צפי מהיר להרחקת העוררים מישראל, אין גם כל תכלית לכליאתם, ויש להורות על שחרורם לצורך בחינת בקשתם לקבלת מקלט מדיני בעודם שוהים עם משפחתם בישראל. במסגרת הדיון העלה ב"כ העוררים טענה לפיה הקטינים טרם נפגשו עם עובדת סוציאלית כפי חובתו של

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

המשיב, וגרס כי גם מטעם זה יש לשחררם. ב"כ המשיב הודיע כי עוד היום תראה את הקטינים עו"ס. כן שמע בית הדין את דברי הקטינה, אשר מסרה כי קיבלה טיפול רפואי ואינה חשה עוד ברע, ופירטה בנוגע לתנאי שהותה יחד עם אביה ואחיה במתקן המסורבים.

10. לאחר ששבו העוררים אל מתקן המסורבים, הודיע ב"כ המשיב כי העוררים נפגשו עם עו"ס מטעם משרד הרווחה, וצירף את סיכום הפגישה. ב"כ העוררים טען כי לשיטתו אין די בביקור זה, ועמד על הצורך לשחרר את העוררים לאלתר.

11. לאחר שבחנתי את כתבי הטענות ושמעתי את השלמת הטיעון הנרחבת בדיון היום, מצאתי כי דין הערר להדחות, בכפוף לכך שככל שלא תוכרע בקשת העוררים לעיון חוזר בהחלטת המשיב בבקשת המקלט בתוך 7 ימים, יכניסם המשיב לישראל, בכפוף להפקדת ערבויות נאותות, ויאפשר להם לשהות בישראל עד לאחר שתתקבל אצלם החלטת המשיב.

12. לא מצאתי ממש בטענה לפיה החלטת המשיב לסרב את כניסת העוררים לישראל חורגת ממתחם הסבירות. כעולה מן ההחלטה (נספח א' לכתב התשובה), העוררים ניסו להוונת את המשיב ביודעין, עת טענו כי הגיעו לישראל למטרת תיירות לצורך חגיגת יום הולדת לקטינה, וכי אמם של הקטינים מצויה בקולומביה. בהתאם להלכה הפסוקה די בנסיון הטעיה בוטה זה של המשיב בכדי להצדיק את סירוב הכניסה (השווה: עת"מ (מר') 41927-10-12 **בבורוז נ' משרד הפנים**, 2012, נבו; עת"מ (מר') 34375-10-12 **ינטס נ' משרד הפנים**, 2012, נבו: "...שקרים במעבר הגבול הם עילה מצוינת לסרב כניסת אדם לישראל. חזקה על מי שמשקר במעבר הגבול שמטרותיו אינן כשרות ולכן צדק שר הפנים בהפעילו את שיקול הדעת כאשר סרב את כניסתה של העותרת לישראל").

13. אין לקבל את טענת ב"כ העוררים לפיה שקרים במעבר הגבול הינם משום פרקטיקה מקובלת של מבקשי מקלט (עמ' 2, ש' 12 לפרוטוקול 29.5.17), ואין גם מקום לאפשר או לתמרץ פרקטיקה מעין זו (השווה: עת"מ (מר') 11951-08-11 **uchechi נ' משרד הפנים**, 2015, נבו): "מי שמגיע כפליט אמיתי לישראל או לכל מקום בעולם, מעלה את טענת הפליטות בהזדמנות הראשונה - כאשר הוא עומד מול בקר הגבולות". על העוררים מוטל היה להודיע לממונה ביקורת הגבולות כי הגיעו לצורך הגשת בקשת מקלט, ולא לנסות ולהכנס לישראל במרמה כפי שעשו.

14. בנסיבות העניין, לא מצאתי פגם גם בכך שהמשיב מצא, לאחר שהוגשה ע"י העוררים בקשת מקלט, להורות שבקשת המקלט תבחן בעוד העוררים שוהים במתקן המסורבים.

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

15. אין חולק על כך שהמשיב אינו רשאי להרחיק מישראל זר אשר מתדפק על דלתו וטוען כי הינו מבקש מקלט, בטרם בחן את הבקשה ואת הטענה לסכנת חיים אשר מציג האזרח הזר, והדבר מעוגן במסגרת אמנת הפליטים ונוהל הטיפול במבקשי מקלט מדיני בישראל, ונלמד גם מכוח עקרון 'אי-החזרה' אשר על פיו אין להרחיק אדם למקום שבו נשקפת סכנה לחייו או לחירותו (ר' בג"צ 4702/94 אל-טאיי נ' שר הפנים, פ"ד מט(3) 843, 1995. כן ר' סעיף 192 ל"מדריך וקווים מנחים להליכים וקריטריונים לקביעת מעמד של פליט" של נציבות האו"ם לפליטים, המשמש כמקור פרשני מנחה, גם אם לא מחייב, בפרשנות מונחים באמנת הפליטים. ר' עע"מ 8870/11 גונזלס נ' משרד הפנים, 25.4.13, נבו).

16. עם זאת, לא הובאה כל אסמכתא לטענה לפיה יש להכניס לישראל כל אדם המעלה טענת מקלט, או לשחרר מן המשמורת כל אדם המעלה טענת מקלט, עד לבחינת הבקשה. משמעלה אדם המצוי במשמורת טענת מקלט, וכך גם אדם אשר כניסתו לישראל סורבה בנקודת גבול מוסדרת, מוטל על המשיב לבחון את הטענה, ומוטל על המשיב גם להחליט האם, ולאילו תקופה, יש לשלול את חרותו של מבקש המקלט, תוך התחשבות, בין היתר, בנסיבות העניין הפרטניות, בהתנהגות מבקש המקלט (לצורך בחינת השאלה האם ניתן יהיה לאתרו ולהרחיקו מישראל ככל שתדחה בקשתו), ובמשך הבחינה הצפוי.

17. בנסיבות ענייננו, משאין חולק כי העוררים ניסו להונות את המשיב באופן המקשה ליתן אמון בטענותיהם ובהצהרתם כי ייצאו את הארץ ככל שתדחה בקשתם, ומשבני משפחתם של העוררים מצויים בישראל באופן המתמרץ השתקעות (כאשר חלק מהם במעמד של מבקשי מקלט, אך אמם של הקטינים הגדילה לעשות בהיותה שוהה שלא כדין אשר לא הגישה כלל בקשת מקלט), אין כל סיבה להניח כי ייצאו את ישראל במועד או בכלל ככל שיורשו להכנס אליה, ואין מקום להתיר את כניסתם לצורך בחינת הבקשה אף בהתניית הכניסה בערבויות כספיות. זאת, כאשר עד כה נבחנה בקשת העוררים בעילות וזריזות יחסית, ובפרט כאשר אין מדובר עוד במי שממתינים לבחינת בקשת המקלט, כי אם במי שממתינים לבחינת בקשתם לעיון חוזר בהחלטת המשיב, לאחר שבקשתם כבר נדחתה ע"י מ"מ מנכ"ל הרשות (קרי- המשיב, באמצעות אורגן בכיר, כבר נתן את דעתו על עילת המקלט אשר הציגו העוררים).

18. מנגד, ובהתחשב בעובדה שהעוררים 2-3 הינם קטינים, לא מצאתי כי יש לאפשר למשיב פרק זמן של 14 יום לצורך בחינת הבקשה לעיון חוזר, ואני מורה למשיב ליתן החלטתו בתוך 7 ימים ממועד קבלת פסק הדין. ככל שהמשיב לא יצליח למסור החלטתו לעוררים בתוך 7 ימים (שלא בשל סיבות הנעוצות בשיתוף פעולה של העוררים) יקבע המשיב ערבויות אשר בכפוף להן יאפשר את כניסת העוררים לישראל, ואשר תבטחנה את צאת העוררים מישראל במידת הצורך (למען הסר ספק- אין לקבל את טענת העוררים לפיה יש להסתפק בערבות בת 3,000 ₪ כפי שהוצעה בעת הדיון, כאשר אין מניעה שהמשפחה

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

המורחבת תסייע בהפקדת הערבות, וכאשר העוררים עצמם הגיעו לישראל כשהם נושאים כרטיסי אשראי וסך של \$4,500 כעולה מדוח התשואה).

19. למען הסר ספק, איני מקבל את הטענה לפיה יש לראות בעוררים מי שמצויים כבר מבחינה משפטית בשטח מדינת ישראל, ואשר מוטל היה על המשיב להנפיק להם צווי הרחקה ומשמורת, ולהביאם בפני בית הדין לביקורת משמורת של שוהים שלא כדין.

20. סעיף 9 לחוק הכניסה לישראל קובע כי: **"מי שבא לישראל ורוצה להיכנס אליה, רשאי קצין בקורת הגבולות לעכב את כניסתו עד לבירור אם רשאי הוא להיכנס, ולהורות מקום ששם יימצא עד גמר הבירור או עד ליציאתו מישראל"**. מכוח סעיף זה מצויים העוררים כעת במתקן המסורבים, מבלי שהותרה כניסתם לישראל והונפק להם רישיון ישיבה. במקביל, קובע סעיף 13(ב) לחוק כי **"הרחקתו מישראל של שוהה שלא כדין תהיה על פי צו הרחקה שניתן עליו בידי שר הפנים"** וסעיף 13א(ג) לחוק קובע כי: **"הרחקה במשמורת של שוהה שלא כדין תהיה על פי צו משמורת שניתן על ידי ממונה ביקורת הגבולות"**. העוררים אינם שוהים שלא כדין, וממילא לא הונפקו להם צווי הרחקה ומשמורת, ואין על המשיב חובה להנפיק להם צוים אלה. בהתאמה לא קנה גם בית הדין לביקורת משמורת של שוהים שלא כדין סמכות לדון בעניינם של העוררים (ור' לעניין זה החלטת בית הדין לביקורת משמורת של שוהים שלא כדין מיום 25.5.17. נספח ה' לכתב התשובה). בנסיבות אלה, ומשטרם נסתיים 'הבירור' בנוגע לרשותם של העוררים להכנס לישראל (כאמור בסעיף 9 לחוק המצוטט לעיל), אין כל פגם של סמכות בהחלטת המשיב כנטען (וכמפורט לעיל, לעת הזו, אף לא פגם של סבירות).

21. למעלה מן הצורך אציין כי לטעמי הגיעה העת לשקול קיום ביקורת שיפוטית יזומה ע"י בית הדין לביקורת משמורת של שוהים שלא כדין גם בעניינם של מסורבי כניסה השוהים תקופות ממושכות במתקן המסורבים (למשל בשל הגשת בקשת מקלט, סירוב לשתף פעולה עם הטסתם חזרה לארצם, מצב רפואי לקוי המונע הטסה וכד'). ברי כי ידם של חלק ניכר ממסורבי הכניסה אינה משגת ליזום הליכי ביקורת שיפוטית באמצעות פנייה אל בית הדין לעררים, ויש לשאוף לכך שימנע מצב בו אזרחים זרים מצויים בתנאי שלילת חירות תקופה ממושכת מבלי ששזפה עין שיפוטית או מעין שיפוטית את עניינם (השווה, בשינויים המחוייבים, בג"צ 7385/13 איתן נ' ממשלת ישראל, 22.9.14, עמ' 110 ואילך, פסקאות 65-74 לחוות דעתו של כב' השופט פוגלמן), ובפרט כאשר מנגנון הביקורת הינו זמין לכאורה והפעלתו אינה דורשת אמצעים כבירים מצד המדינה. עם זאת, עניין זה הוא כמובן למחוקק לענות בו.

22. כן יובהר שלא מצאתי להורות על כניסת העוררים לישראל בשל אי בחינת עניינם של הקטינים עד היום ע"י עובדת סוציאלית. הטיעון בנוגע לחובת בחינת עניינם של הקטינים

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ע"י עו"ס הועלה רק בעת הדיון בערר היום, ומשהודיע המשיב באופן מידי על הסכמתו לכך שעוד היום תבקר את הקטינים עו"ס, ומשהוברר כי מפגש עם עו"ס אכן התקיים מיד לאחר הדיון, לא מצאתי כי יש להתערב לעת הזו בהחלטת המשיב (ובפרט כאשר דבריה של הקטינה נשמעו בפני בית הדין, ולא נחזה כי היא נמצאת במצוקה החורגת מן הנסבל). המשיב יודא שהעוררים, ובפרט הקטינים, יורשו לשהות בחצר המתקן זמן רב ככל הניתן, ונרשמה התחייבות ב"כ המשיב לעניין מזונם של העוררים (עמ' 11, ש' 13 לפרוטוקול 29.5.17). המשיב יודא שהעו"ס תשוב ותבקר את הקטינים גם בהמשך שהותם במתקן המסורבים.

23. בכפוף לאמור לעיל, הערר נדחה. ככל שבקשת העוררים לעיון חוזר בהחלטה בעניינם תדחה, לא יוטסו העוררים חזרה לארצם 72 שעות ממועד מסירת ההחלטה (אלא אם יבקשו באופן מפורש לעשות כן), וזאת בכדי לאפשר להם להגיש ערר כנגד החלטת המשיב אל בית הדין לעררים בירושלים.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי בתל אביב, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.
ניתן היום, 29 במאי 2017, ד' בסיון התשע"ז, בשעה 16:50, בהעדר הצדדים.

דוֹתָן בֶּרְגֶּמָן, דִּיין
בית הדין לעררים